

Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelma 2024 - 2026 ja talousarvio 2024, tekstiosa, luonnos

Maakuntajohtajan saatesanat

Hämeen liitto

Hämeen liitto on juureva ja arkea lähellä oleva Kanta-Hämeen maakunnan vaikuttava asiantuntija- ja kehittäjäorganisaatio, kuntayhtymä, jonka muodostavat 11 kantahämäläistä kuntaa. Tehtävänä on kehittää Kanta-Hämeen maakuntaa ja valvoa sen etua Suomessa ja maailmalla. Toimintamme perustuu jäsenkuntien valtuustojen hyväksymään perussopimukseen.

Johdanto

Kuntalain mukaan maakuntavaltuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kuntayhtymälle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä maakuntavaltuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi (suunnitelmakausi). Talousarvon kiinteä yhteys taloussuunnitelmaan todetaan suoraan laissa: talousarvio on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntayhtymän strategiaa ja edellytykset sen tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kuntayhtymän toiminnan ja talouden tavoitteet.

Palvelutoimintaa ja investointihankkeita koskevien tavoitteiden asettaminen sekä niiden edellyttämä menojen ja tulojen budjetointi tehdään talousarvion käyttötalousosassa ja investointiosassa. Tuloslaskelmaosassa osoitetaan tulo-rahoituksen riittävyys käyttömenoihin ja poistoihin. Rahoitusosassa osoitetaan yhteenvetona rahan lähteet ja käyttö.

Hämeen maakuntaliiton kuntayhtymän perussopimuksen mukaan maakuntavaltuuston syyskokouksessa hyväksytään liiton seuraavan vuoden talousarvio ja tämän hyväksymisen yhteydessä kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Hämeen liiton hallintosäännön mukaan maakuntavaltuusto hyväksyy talousarviossa sitovat toiminnan ja talouden tavoitteet sekä niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Talousarviosta päättäessään maakuntavaltuusto määrittelee, mitkä ovat sen sitovina hyväksymät toiminnan tavoitteet.

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2024–2026 ja talousarvio 2024 toteuttavat Hämeen liiton strategiaa, jonka valtuusto hyväksyi 25.11.2019.

Maakuntahallitus tulee hyväksymään talousarvioon perustuvan työohjelman. Työohjelmassaan maakuntahallitus päättää tarkemmista toimenpiteistä, joilla valtuuston asettamiin tavoitteisiin päästään sekä niiden seurannasta. Maakuntahallitus seuraa toiminta- ja taloussuunnitelman toteutumista.

Maakunnan kehittämisen lähtökohdat

Kanta-Hämeen maakunta on kasvu- ja kehitysmahdollisuuksiltaan yksi Suomen parhaimmista alueilta. Maakunnassamme on erikoistuttu elintarvikkeiden ja metallituotteiden valmistukseen ja metallin jalostukseen. Näiden lisäksi bio- ja kiertotalous, jätteenkeräys, -käsittely ja loppusijoitus sekä tukku- ja vähittäiskaupan toimialat korostuvat työllistävinä aloina. Alueellamme on myös merkittävää puolustusteollisuuden toimintaa ja alan osaamista.

Työllisyyden suhteen Kanta-Hämeen tilanne on valoisampi kuin monissa muissa maakunnissa. Työllisyysaste on yli maakuntien keskiarvon ja työttömyys on ollut alle valtakunnallisen keskiarvon. Pitkäaikaistyöttömyys on vähentynyt merkittävästi koronavuoden 2022 jälkeen.

Työvoimapula on kuitenkin edelleen haasteena, tämä näkyy erityisesti sosiaali- ja terveysalalla sekä ravintola- ja palvelualoilla. Talouden osalta korkean inflaation ja ostovoiman heikkenemisen vaikutukset alkavat olla nähtävissä. Erityisesti rakennusala on kärsinyt näistä haasteista myös Kanta-Hämeessä.

Korkeasta potentiaalista ja hyvästä maantieteellisestä sijainnistaan huolimatta Kanta-Hämettä vaijaa negatiivinen väestönkehitys, joka johtuu pääosin syntyvyyden vähenemisestä. Tämä trendi tulee aiheuttamaan tulevaisuudessa paineita työvoiman saatavuudelle ja huoltosuhteelle. Maakunnan veto- ja pitovoimaa asukkaista, yrityksistä, matkailijoista ja työpaikoista tulee vahvistaa entisestään, samoin on pyrittävä löytämään ratkaisuja työvoima- ja osaajapulaan. Myös viennin osuutta ja TKI-intensiteettiä on kasvatettava.

Maakunnan suunnittelujärjestelmä

Kestävän kasvun Häme perustuu maakuntamme avaintoimijoiden yhteiseen tahtotilaan Hämeen kehittämisestä. Tavoitteenamme on vahvoihin veturiyrityksiin nojautuen ja tiiviissä yhteistyössä yrittäjäsektorin kanssa vahvistaa suunnitelmallisesti Hämeen TKI-toimintaa ja osaamista sekä kehittää sitä tukevaa infrastruktuuria.

Kestävän kasvun Häme 2022–2025 -maakuntaohjelma on osa tätä kokonaisuutta ja se sisältää maakuntamme mahdollisuuksiin ja tarpeisiin, kulttuuriin ja muihin erityispiirteisiin perustuvat kehittämisen tavoitteet. Maakuntaohjelma on samalla älykkään erikoistumisen strategiaamme. Se on talouden muutosprosessi, jossa tehdään viisaita ja välillä ankariakin valintoja maakunnan omiin vahvuuksiin perustuen. Niukkoja resursseja keskitetään harvempiin ja vaikuttavampiin hankkeisiin.

Keskitymme Hämeessä sellaisiin hyviin asioihin, joissa olemme vahvoja tai voimme tulla sellaisiksi, ja jotka ovat toteutettavissa ja rahoitettavissa.

Maakunnan aluesuunnittelua ohjaava Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040 määrittelee maakunnan maankäytön pitkän ajanjakson kehittämisen suuntaviivat. Maakuntakaava luo maankäytölliset edellytykset maakuntaohjelmassa linjattujen toimenpiteiden toteuttamiselle.

Hämeen liiton strategia 2025

Maakunnan palveluksessa - asiantuntijuus intohimona

Hämeen liiton perustehtävä

Hämeen liitto on kansanvaltaiseen päätöksentekoon tukeutuva Kanta-Hämeen maakunnan vaikuttava asiantuntija- ja kehittäjäorganisaatio. Hämeen liiton perustehtävään on määritelty kolme elementtiä:

- Lähtökohtana ja perustana kansanvaltainen päätöksenteko.
- Vaikuttavuus, asiantuntemus ja kehittäminen.
- Maantieteellinen asemointi Kanta-Hämeeseen.

Arvot toimintamme perustana

Tulevaisuus – Luomme rohkeasti suuntaa ja aistimme tulevaa.

Tasapuolisuus – Luottamuksesta arvoa.

Yhteistyö – Yhdessä sisulla.

Asiantuntemus – Asiantuntijuus intohimona.

Kohti tavoitteita

Maakunnan paras ja Euroopan kärkeä edunvalvojana, kehittäjänä, yhteistyön tekijänä ja työpaikkana.

Tavoitteemme on viritetty riittävänä kunnianhimoisiksi. Haluamme olla maakunnan paras, mutta se ei vielä riitä – haluamme olla myös Euroopan kärkeä.

Samalla viestimme, että elämme kansainvälistä arkea. Työmme tavoitteet ja toiminnan kärjet ovat ryhmittyneet edunvalvonnan, kehittämisen ja yhteistyön ympärille. Lisäksi haluamme olla hyvä ja haluttu työpaikka.

Sanat ovat tekoja – Hämeen liiton toiminnan kärjet 2020–2025

Edunvalvonta

- Olemme terävä ja kyvykäs, valmis ja vahvasti argumentoiva edunvalvoja.
- Tiedostamme EU-politiikan mahdollisuudet ja olemme mukana Suomen ja EU:n välisessä keskustelussa.
- Tunnistamme valtakunnan politiikan oleelliset prosessit ja pelaajat – kehen vaikutetaan ja kenen kanssa.
- Viestimme vaikutta tavoittamalla oikeat kohderyhmät oikeaan aikaan.

Kehittäminen

- Teemme ankaria valintoja ja kokoamme entistä määrätietoisemmin kehittämisen sisältöjä.
- Ohjaamme strategisesti maakunnan hankesalkkua.
- Luomme kasvun edellytyksiä ja kestäväen elämäntavan ja kehityksen perustaa.

Yhteistyö

- Tunnistamme kasvun tärkeät toimijat, joiden resurssit yhdistetään ja kohdistetaan tehokkaasti.
- Rakennamme systemaattisesti kilpailukykyyn kannalta oleellisia verkostoja ja alustoja.
- Tuotamme yhteistyöpalveluita kolminapaisen maakunnan yhdessä sopimiin tehtäviin.

- Uskomme kansanvaltaisen päätöksenteon voimaan.

Yksilö – Organisaatio – Verkosto

- Hämeen liiton työntekijät ovat kehittämisen mestareita.
- Hämeen liitossa jokaisella on vastuu ja lupa kehittää ja laajentaa omaa asiantuntijuuttaan.
- Hämeen liiton kova kunnianhimon taso kannustaa ponnistelemaan.
- Hämeen liiton työkalut on viritetty palvelemaan tiedolla johtamista ja asiantuntijuutta.

Luottamushenkilöhallinto

Hämeen liiton luottamushenkilöhallinto koostuu maakuntavaltuustosta, maakuntahallituksesta, tarkastuslautakunnasta ja maakunnan yhteistyöryhmästä.

Maakuntavaltuuston toiminta

Hämeen liiton ylintä päätösvaltaa käyttää 54-jäseninen maakuntavaltuusto. Maakuntavaltuutetut ja varavaltuutetut ovat omien kuntiensä kunnanvaltuuston jäseniä. Jäsenkuntien edustajainkokous valitsi vuoden 2021 kuntavaalien tulokseen perustuen maakuntavaltuustoon jäsenkuntia edustavat jäsenet ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Maakuntavaltuuston keskeinen tehtävä on päättää maakunnan kehittämistä ohjaavista strategisista linjauksista, suunnitelmista, toimenpideohjelmista ja maankäytön alueellisista suunnitelmista. Maakuntavaltuusto käsittelee ja hyväksyy vuosittain Hämeen liiton toiminta- ja taloussuunnitelman ja talousarvion sekä ohjaa resurssien kohdentamista asettamalla talousarviovuoden toiminnalle tavoitteet. Valtuusto hyväksyy tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen, jossa valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumista arvioidaan.

Tarkastuslautakunnan toiminta

Tarkastuslautakunta vastaa liiton hallinnon ja talouden tarkastuksesta ja tarkastuksen järjestämisestä. Tarkastuslautakunta arvioi valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja seuraa, että kuntayhtymän tilintarkastus toteutetaan hyvän kunnallisen tilintarkastustavan edellyttämällä tavalla. Maakuntavaltuusto valitsi syyskuussa 2021 tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavaksi ajaksi. Tarkastuslautakunnan jäsenet ja varajäsenet ovat maakuntavaltuuston jäseniä.

Tilintarkastusta toimittavaksi yhteisöksi maakuntavaltuusto on valinnut TALVEA Julkishallinnonpalvelut Oy:n.

Maakuntahallituksen toiminta

Maakuntavaltuusto valitsi syyskuussa 2021 jäsenet yksitoistajäseniseen maakuntahallitukseen liiton perussopimuksen mukaisesti. Jäsenet valittiin maakunnan kolmelta seutukunnalta seutukuntien väestömäärien suhteessa. Maakuntahallituksen muodostamisessa noudatettiin vuoden 2021 kuntavaalien poliittista äänijakaumaa maakunnassa. Hallituksen toimikausi on sama kuin valtuuston toimikausi.

Maakuntahallitus valvoo kuntayhtymän etua, edustaa kuntayhtymää ja tekee sen puolesta sopimukset. Maakuntahallituksen tehtävänä on valmistella ja tehdä esitykset valtuustolle keskeisistä strategisista suunnitelmista ja asioista, liiton toiminta- ja taloussuunnitelmasta ja talousarviosta sekä muista valtuuston käsiteltäväksi menevistä asioista. Lisäksi maakuntahallitus vastaa valtuuston päätösten täytäntöönpanosta.

Maakuntavaltuuston asettamien tavoitteiden saavuttamiseksi maakuntahallitus antaa toimintalinjaukset liiton toiminnalle. Maakuntahallitus seuraa asetettujen tavoitteiden toteutumista osavuosi-katsauksissa.

Maakuntahallitus hyväksyy vuosittain laadittavan maakuntaohjelman toteuttamissuunnitelman ja käsittelee kehittämishankkeille mm. Euroopan aluekehitysrahaston varoista myönnettäväksi tulevat kehittämistuet.

Maakunnan yhteistyöryhmän toiminta

Maakuntahallitus asetti 15.11.2021 § 195 maakunnan yhteistyöryhmän (MYR). MYR koostuu alueen kehittämisen kannalta maakunnan tärkeimmistä yhteistyötahoista ja valtionhallinnon organisaatioista seuraavasti:

1) alueen kunnat ja Hämeen liitto (8 jäsentä)

2) ohjelmia rahoittavat valtion viranomaiset ja muut yhteistyöryhmän tehtävien kannalta merkittävät valtionhallintoon kuuluvat organisaatiot (8 jäsentä)

3) alueen kehittämisen kannalta keskeiset tahot kuten työmarkkina- ja elinkeinojärjestöjä, kansalaisyhteiskuntaa kuten ympäristö-, tasa-arvo- ja syrjimättömyyden edistämistä edustavia järjestöjä sekä muita alueen erityispiirteiden kannalta keskeisiä tahoja (8 jäsentä)

MYR toimii kumppanuuselimenä Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelman osalta ((EU) 2021/1060, art. 8). Yhteistyöryhmästä ja sen tehtävistä säädetään laissa (756/2021/toimeenpanolaki) ja valtioneuvoston asetuksessa (797/2021) alueiden kehittämisestä ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan toimeenpanosta. MYR työskentelee maakuntavaltuuston toimikauden ajan. MYR:n toiminnan kustannuksiin Hämeen liitto saa tukea Euroopan unionin rakennerahastojen teknisestä tuesta, joten MYR:n kustannukset kohdennetaan projektitoiminnan kustannuspaikalle omalle projektilleen.

Toiminta ja tavoitteet talousarviovuodelle 2024 ja suunnitelma vuodelle 2024–2026

Edunvalvonta

Teemme vaikuttavaa, napakkaa ja kohdennettua edunvalvonnan viestintää.

Mediayhteistyömme ja vuoropuhelu medioiden kanssa on aktiivista, jatkuvaa ja vaikuttavaa.

Hyödynnämme maan hallitusohjelman tarjoamat mahdollisuudet Kanta-Hämeen kehittämiselle parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Teemme oikea-aikaista ja oma-aloitteista maakunnan edunvalvontatyötä myös yhteistyössä muiden maakuntien, etenkin läntisen Suomen maakuntien kanssa. Hämeen liitto toimii vuonna 2024 Länsi-Suomen maakuntien koalition puheenjohtajana.

Vaikutamme EU:n tulevan ohjelmakauden valmisteluun nostamalla soveltuvalla tavalla esille Kanta-Hämeen näkemyksiä.

Kehittäminen

Olemme Kanta-Hämeen tiedolla johtava asiantuntija, joka tukee maakuntamme kuntien kehittämistä ja maankäyttöä.

Tuemme Kanta-Hämeen kaksoissiirtymää (green transition, digital transition).

Valmistaudumme vaihemaakuntakaavan käynnistämiseen.

Teemme maakunnan TKI-toiminnasta vaikuttavampaa, kansainvälisempää ja yrityslähtoisempää.

Vahvistamme ekosysteemistä toimintaa koko arvoverkostossa.

Viestinnän eri keinoin motivoimme, osallistamme ja lisäämme tietoisuutta Hämeen liiton toiminnasta.

Häme EU Officen kautta vahvistamme maakunnan EU-osaamista ja EU-rahoitusosaamista suoraan EU:lta haettavien rahoitusten osalta.

Yhteistyö

Rakennamme viestinnän keinoin luottamusta demokratiaan ja päätöksentekoon sekä yhteyksiä kotimaassa ja kansainvälisesti.

Luomme yhteydet vaaleissa valittuihin europarlamentaarikkoihin ja heidän avustajiinsa. Europarlamenttivaalit otetaan huomioon Hämeen liiton työssä jo vaalien kampanjointivaiheessa.

Edistämme ja tuemme maakunnan elinvoimaisuutta yhteistyössä maakunnan elinkeinotoimijoiden kanssa ja tuomme oman lisämme yritysten toimintaedellytysten parantamiseen ja kasvumahdollisuuksien lisäämiseen.

Häme EU Office toimii omassa roolissaan ylläpitäjien maakunnallisena yhteistyön alustana.

Hämeen vaalipiirin kansanedustajien, Hämeen liiton ja Päijät-Hämeen liiton kanssa tehtävä työ tuottaa lisäarvoa maakunnan kehittymiselle.

Vauhditamme maakunnan kehittäjien, elinkeinotoimijoiden ja vaikuttajaorganisaatioiden yhteistä vuoropuhelua ja kehitysnäkymän luomista.

Toimimme tiiviisti osana maakunnan kuntasektoria tekemällä maakuntaa hyödyttävää yhteistyötä omistajakuntiensa kanssa.

Yksilö – Organisaatio – Verkosto

Olemme vaikuttava tiedolla johtamisen asiantuntija- ja kehittäjäorganisaatio, jossa jokaisella on vastuu ja lupa kehittää ja laajentaa omaa asiantuntijuuttaan.

Käynnistämme Hämeen liiton strategian 2020–2025 päivityksen vuonna 2024.

Ylläpidämme ajantasaista sopimus, asiahallinta- ja arkistojärjestelmää, jotka toimivat liiton toiminnan kivijalkana.

Kehitämme liiton toimintaa lainsäädännön edellyttämin uudistuksin sekä tarvittavilla hallintosäännön ja ohjeistusten muutoksilla.

Talousarvio perusteluineen 2024 ja taloussuunnitelma vuosille 2024–2026

Talousarvion yleisperustelut ja sitovuusaste

Hämeen liiton talousarvio laaditaan kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelmassa esitetään toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi osoitettavat resurssit. Kuntalain mukaan kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota, johon on sisällytettävä käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvion sekä siihen mahdollisesti tehtävät muutokset päättää valtuusto.

Käyttötalousoosassa maakuntavaltuusto hyväksyy sitovasti toimintakatteen seuraaville tulosalueille:

- Luottamushenkilöhallinto (valtuusto, tarkastuslautakunta ja hallitus)
- Operatiivinen toiminta
- Projektit

Hämeen liiton hallinnoimat projektit tukevat liiton tavoitteiden saavuttamista ja tehtävien toteuttamista. Niiden talousarviot yhteensä esitetään erikseen ulkopuolisen kohdennetun rahoituksen ja siitä seuraavan projektikohtaisen seuranta- ja raportointitarpeen vuoksi.

Talousarvio vuodelle 2024

Hämeen liiton lakisääteisen toiminnan taloudellisen perustan muodostavat jäsenkuntien maksut liitolle. Jäsenmaksujen muodostama taloudellinen perusta asettaa raamit Hämeen liiton toiminnalle ja sille asetettaville tavoitteille.

Käyttötalousosa

Käyttötalousoosan toimintatuotoissa jäsenkuntien maksuosuudet vuonna 2024 ovat yhteensä 2.150.500 euroa. Kuntakohtaiset maksuosuudet voivat hieman muuttua, mikäli verotulojen kertymien suhteissa tapahtuu jäsenkuntien välillä muutoksia. Kuntien maksut käytetään luottamushenki-

löhallinnon ja operatiivisen toiminnan toimintakulujen kattamiseen. Projektitoiminta rahoitetaan pääasiassa ulkopuolisella projektirahoituksella.

Kuntakuntakohtaiset jäsenmaksut määräytyvät viimeisimmän tiedossa olevan verovuoden kunnallis- ja yhteisöverokertymien suhteen mukaisesti. Jäsenkuntien maksuosuudet vuodelle 2024 on esitetty taulukossa. Hämeen liitto on säilyttänyt jäsenkuntien maksuosuuksien kasvun kuntatalouden yleistä menokehitystä maltillisempänä. Jäsenkuntien maksuosuuksia on korotettu vuonna 2023 palkkaratkaisun ja kustannustason yleisen nousun vuoksi. Vuoden 2024 jäsenkuntien maksuosuuksia ei varsinaisesti nosteta, mutta mahdollisen vaihemaakuntakaavan laatimisen johdosta vuoden 2024 maksuosuuksiin tulee hienoinen määräaikainen vaihemaakuntakaavan toteutukseen korvamerkittävä nousu.

Käyttötalousosan yksityiskohtaiset perustelut

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinto sisältää maakuntavaltuuston, tarkastuslautakunnan ja maakuntahallituksen toimintatuotot ja -kulut. Talousarviossa on varauduttu luottamushenkilöiden kokous- ja vuosipalkkioiden, matkakorvausten, ansionmenetyskorvausten sekä muiden kokouskustannusten maksamiseen.

Maakuntavaltuusto kokoontuu vuonna 2024 kahteen varsinaiseen kokoukseen, kevätkokoukseen ja syyskokoukseen. Niiden lisäksi varaudutaan yhden valtuustoseminaarin kustannuksiin. Tarkastuslautakunta varautuu pitämään viisi kokousta. Lisäksi varaudutaan sopimuksen mukaisiin tilintarkastuspalkkioihin sekä lautakunnan jäsenten ajankohtaiskoulutukseen.

Maakuntahallituksen osalta talousarviossa on varauduttu yhteentoista kokouskertaan vuonna 2024. Lisäksi on varauduttu hallituksen työseminaarin pitämiseen.

Luottamushenkilöhallinnon toimintakuluihin vuodelle 2024 on varattu yhteensä 135.000 euroa. Vastaavasti myös jäsenkuntien jäsenmaksuja kohdennetaan luottamushenkilöhallintoon 135.000 euroa, joka muodostaa luottamushenkilöhallinnon toimintatuotot.

Operatiivinen toiminta

Liiton operatiivinen toiminta on organisoitu kolmelle vastuualueelle:

- Edunvalvonta
- Kehittäminen
- Yhteistyö

Vastuualueiden määrärahat ovat yhteisiä. Myös operatiivinen työ tavoitteiden saavuttamiseksi ylittää merkittävässä määrin liiton vastuualueiden rajat.

Operatiivisen toiminnan toimintakulut vuonna 2024 arvioidaan olevan yhteensä 2.009.900 euroa. Operatiivisen toiminnan toimintatuotot ovat yhteensä 1.991.000 euroa. Jäsenkuntien maksuosuuksia kohdennetaan operatiiviseen toimintaan 1.915.500 euroa.

Henkilöstökulut 1.431.700 euroa muodostavat 71 prosenttia operatiivisen toiminnan kuluista. Palvelujen ostoihin on varattu 490.600 euroa ja niiden osuus on 24 prosenttia operatiivisen toiminnan

toimintakuluista. Palveluiden ostoihin sisältyvät muun muassa asiantuntija- ja konsulttipalvelusten hankinnat, ICT-palveluiden osto, talous- ja henkilöstöhallinnon palveluiden osto, painatusten ja ilmoitusten kustannukset, posti- ja telepalvelut, puhtaanapito, rakennusten ja koneiden kunnossapito sekä liiton yhteistoimintaosuuksien rahoitus.

Projektit

Hämeen liitto voi ottaa toteutettavakseen Hämeen liiton strategian mukaisia projekteja, jotka edistävät maakunnan kehittämiseksi asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja jotka ovat sellaisia, joiden toteuttaminen liiton hallinnoimana on tarkoituksenmukaista maakunnan näkökulmasta.

Vuonna 2024 projektien toimintatuotot ovat 551.001 euroa ja toimintakulut samoin 551.001 euroa. Projektien menot katetaan lähes kokonaan erillisellä projektirahoituksella, joten projekteilla ei ole vaikutusta jäsenkuntien maksuosuuksiin.

Investointiosa

Investointiosassa ei esitetä tehtäväksi uusia varauksia.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa ei ole sitovia määrärahoja. Rahavarojen muutos on - 18.400 euroa.

Tuloslaskelma

Vuodelle 2024 laaditussa talousarviossa toimintatuottoja on laskettu kertyvän yhteensä 2.677.001 euroa. Toimintatuotoista 80,3 prosenttia on jäsenkuntien maksuosuuksia, joita on laskettu saatavan yhteensä 2.150.500 euroa. Tukien ja avustusten määrä on 457.001 euroa.

Talousarvion mukaiset vuoden 2024 toimintakulut ovat 2.695.901 euroa. Toimintakuluista henkilöstökulujen osuus on 1.692.536 euroa eli 63 prosenttia. Henkilöstökuluihin sisältyvät henkilökunnan palkkojen ja sivukulujen lisäksi luottamushenkilöiden palkkiot sivukuluineen. Palvelujen ostojen osuus kuluista on 863.250 euroa eli 32 prosenttia. Aineiden ja tarvikkeiden hankintojen osuus on 25.850 euroa (1 prosenttia) ja muiden toimintakulujen osuus 114.265 euroa (4 prosenttia) toimintakuluista.

Vuoden 2024 toimintatuottojen ja -kulujen erotus, toimintakate, on -18.900 euroa ja vuosikate -18.400 euroa. Vuoden 2024 tilikauden tulokseksi tulee suunnitelman mukaan -25.207 euroa ja poistoerojen muutosten jälkeen vuonna 2024 Hämeen liitolle ei kerry yli- tai alijäämää.

Talousarviotaulukot vuodelle 2024 ja suunnitelmavuodet 2024–2026